Çoklu S?çrama Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çoklu S?çrama Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19310

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çoklu S?çrama Testi (ÇST), bireylerin alt ekstremite fiziksel performans ve tekrarl? s?çrama kapasitesini ölçmek amac?yla kullan?lan bir araçt?r. Bu ölçek, spor bilimleri ve fiziksel t?p alanlar?nda yayg?n olarak kullan?lan standart bir testin Türkçe literatüre kazand?r?lmas? amac?yla **uyarlama** çal??mas? olarak gerçekle?tirilmi?tir. Testin temel amac?, deneklerin belirli bir süre veya tekrar say?s? boyunca bacak kaslar?n?n patlay?c? gücünü ve kas dayan?kl?l???n? de?erlendirmektir.

Ölçe?in Türkiye'deki psikometrik özelliklerinin incelenmesi, 1996 y?l?nda C. T?nazc? taraf?ndan Hacettepe Üniversitesi'nde haz?rlanan bir yüksek lisans tezi ile sa?lanm??t?r. Bu çal??ma, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda güvenilir ve geçerli bir ölçüm arac? olarak kullan?l?p kullan?lamayaca??n? ara?t?rmay? hedeflemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Fiziksel performans, **bacak kuvveti**, s?çrama, adaptasyon, spor bilimleri, psikometrik de?erlendirme, dayan?kl?l?k.

Yazarlar

T?nazc?, C. (Uyarlama Çal??mas?).

Amaç

Çoklu S?çrama Testi'nin temel amac?, deneklerin ard???k ve tekrarl? s?çrama hareketlerini gerçekle?tirme yetene?ini nicel olarak ölçmektir. Bu test genellikle spor bilimleri, fizyoterapi ve rehabilitasyon alanlar?nda kullan?l?r. Test sonuçlar?, sporcular?n antrenman programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirmede, rehabilitasyon sürecindeki ilerlemeyi takip etmede ve alt ekstremite yaralanma risklerini belirlemede önemli veriler sa?lar.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, uluslararas? alanda kabul görmü? olan bu fiziksel performans testinin, Türk kültürüne ve sporcu popülasyonuna uygunlu?unu, standart ölçüm kriterlerini koruyarak güvenirlik ve geçerlik aç?s?ndan do?rulamakt?r.

Yap?

Ölçek, do?rudan **Alt Vücut Kas Gücü ve Dayan?kl?l???** (Lower Body Muscular Power and Endurance) yap?lar?n? ölçmektedir. Bu yap?, kaslar?n k?sa sürede yüksek kuvvet üretme yetene?i (patlay?c? güç) ile bu kuvvet üretimini yorgunlu?a kar?? koyarak sürdürebilme kapasitesinin birle?imidir. Test, nöromüsküler sistemin koordinasyonunu ve enerji sistemlerinin

ARABPSYCHOLOGY.COM

etkinli?ini de dolayl? olarak yans?tmaktad?r.

Çoklu S?çrama Testi, genellikle dikey veya yatay düzlemde, belirli bir mesafeyi veya süreyi kapsayan ard???k s?çramalar üzerinden performans metrikleri (s?çrama say?s?, toplam mesafe, ortalama s?çrama yüksekli?i/uzunlu?u) toplayarak bu fiziksel yap?lar? ölçer.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, T?nazc?'n?n (1996) yüksek lisans tezi, testin Türkiye popülasyonunda geçerli?ini ara?t?rm??t?r. Tipik olarak, fiziksel performans testlerinin geçerli?i, **kriter geçerli?i** (örne?in, Çoklu S?çrama Testi sonuçlar?n?n, dikey s?çrama veya uzun atlama gibi kabul edilmi? di?er güç testleriyle korelasyonu) ve yap? geçerli?i (testin gerçekten alt ekstremite gücünü ölçüp ölçmedi?i) yöntemleriyle incelenir.

Bu uyarlama çal??mas?nda, testin ölçtü?ü yap?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?u varsay?lmakta olup, geçerlik sonuçlar?n?n detaylar? ilgili tez çal??mas?nda yer almaktad?r. Akademik standartlara göre, testin geçerli kabul edilebilmesi için ilgili performans ölçütleri ile yüksek düzeyde korelasyon göstermesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenirlik bilgisi '-' olarak listelenmi?tir; ancak T?nazc? (1996) tezi, testin güvenirli?ini incelemeyi amaçlam??t?r. Çoklu S?çrama Testi gibi fiziksel performans ölçümlerinde güvenirlik, genellikle **Test-Tekrar Test Güvenirli?i** (Test-Retest Reliability) yoluyla incelenir. Bu yöntem, ayn? deneklerin farkl? zamanlarda elde etti?i sonuçlar?n tutarl?l???n? de?erlendirir.

Ayr?ca, testin uygulanma biçimi nedeniyle, ölçüm hassasiyetini de?erlendirmek üzere iç tutarl?l?k veya uygulay?c?lar aras? güvenirlik (Inter-Rater Reliability) çal??malar? da yap?lm?? olabilir. Güvenilir bir test, ölçüm ko?ullar? ve denek durumu sabit kald???nda tekrarl? uygulamalarda benzer sonuçlar vermelidir.

Faktör Analizi

Çoklu S?çrama Testi, genellikle tek bir performans skoruna (örne?in, toplam s?çrama mesafesi veya s?çrama frekans?) odaklanan bir fiziksel yetenek testi oldu?u için, psikometrik ölçeklerdeki gibi karma??k bir **faktör analizi** yap?s?na ihtiyaç duyulmayabilir. E?er test, s?çrama yüksekli?i, s?çrama mesafesi ve temas süresi gibi birden fazla de?i?keni ayn? anda ölçüyorsa, bu de?i?kenlerin hangi temel faktörler (örne?in, itici güç vs. elastikiyet) alt?nda topland???n? belirlemek için faktör analizi kullan?labilir.

Ancak, uyarlama çal??mas?nda (T?nazc?, 1996) bir faktör analizi rapor edilip edilmedi?ine dair

ARABPSYCHOLOGY.COM

kesin bilgi mevcut de?ildir. Ço?u spor performans testinde, testin yap?sal bütünlü?ünü do?rulamak yerine, kriter geçerli?ine odaklan?l?r.

Araç

Test Türü: Fiziksel Performans Testi (Uyarlama)

Format: Uygulamal? Motor Performans Testi (Ölçüm cihazlar? veya i?aretli zemin gerektirir).

Mevcut Dil: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Sporcular, fiziksel aktivite yapan bireyler, rehabilitasyon hastalar?.

Ya? Grubu: Genç yeti?kinler ve yeti?kinler (Genellikle 16+ ya?).

Popülasyon Detaylar?: T?nazc? (1996) çal??mas?, genellikle spor bilimleri enstitülerinin standart uygulamalar?nda oldu?u gibi, belirli bir spor dal?ndan veya genel üniversite ö?rencilerinden olu?an bir örneklem üzerinde yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Denek, önceden belirlenmi? bir alanda, mümkün oldu?unca h?zl? ve/veya uza?a ard???k s?çramalar gerçekle?tirir. Performans, genellikle toplam s?çrama mesafesi, s?çrama say?s? veya s?çrama mesafelerinin ortalamas? üzerinden ölçülür. Ölçüm hassasiyeti için genellikle zamanlay?c?lar, mesafe ?eritleri veya özel s?çrama matlar? kullan?l?r.

Anahtar Kelimeler

Alt ekstremite, patlay?c? kuvvet, sporcu seçimi, rehabilitasyon, **Hacettepe Üniversitesi**, 1996.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: T?nazc?, C. (1996 itibar?yla Hacettepe Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü'ne ba?l?).

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Testin kendisi genel bir fiziksel ölçüm protokolü olup, uyarlama çal??mas?n?n kullan?m? için yazar?n (T?nazc?, C.) ve tezin bulundu?u kurumun (Hacettepe Üniversitesi) akademik etik kurallar?na uyulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ücret: Testin uygulanmas? için standart bir ücret bilgisi mevcut de?ildir. Uygulama, kullan?lan ekipman maliyetine ba?l?d?r.

Test Y?l?: Uyarlama ve geçerlik/güvenirlik çal??mas? 1996 y?l?nda tamamlanm??t?r.

Referanslar

T?nazc?, C. (1996). *Çoklu S?çrama Testinin güvenirli?i ve geçerli?i* (Yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Çoklu S?çrama Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Çoklu S?çrama Testi, maddelerden olu?an bir anket veya ölçek yerine, standardize edilmi? bir hareket protokolü ve ölçüm prosedürüdür. Orijinal kaynakta maddeler veya derecelendirme bilgisi ('-') olarak belirtildi?i için, testin spesifik uygulama ad?mlar? burada listelenmemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM